

เรียนฟรี 15 ปี

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำถามที่คาดว่าจะมีการถามมากที่สุด

๑. โครงการนโยบายเรียนฟรี ๑๕ ปี มีวัตถุประสงค์อย่างไร

- เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองทุกระดับ ในภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ

- กระจายโอกาสให้ผู้ปกครองที่มีฐานะค่อนข้างขาดแคลน จัดสรร ได้มีโอกาสส่งบุตรหลานเข้าเรียน

- เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของการจัดการศึกษาทุกระดับ ให้มีบรรทัดฐานภายใต้มาตรฐานเดียวกัน

- เพื่อสร้างขวัญ กำลังใจ รวมถึงการสร้างแรงจูงใจให้กับนักศึกษา ในการเข้ารับศึกษาจนจบครบหลักสูตร อันเป็นการแก้ปัญหาหนี้นักศึกษาออกกลางคัน

๒. โครงการเรียนฟรี ๑๕ ปี ฟรีอะไรบ้าง

รัฐอุดหนุนงบประมาณตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของนักเรียน/ ผู้ปกครอง ในระดับชั้น ปวช. ๑-๓ จำนวน ๕ รายการ คือ

๑. ค่าเล่าเรียน (เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัว)

๒. ค่าอุปกรณ์การเรียน (สมุด ดินสอ ปากกา ฯลฯ) จำนวนเงิน ๒๓๐ บาท/คน/ ภาคเรียน

๓. ค่าหนังสือเรียน จำนวนเงิน ๑,๐๐๐ บาท/ ภาคเรียน

๔. ค่าเครื่องแบบนักเรียน จำนวน ๒ ชุด/ ปี (ชุดนักเรียน/ ชุดฝึกปฏิบัติงานหรืออาจเป็นชุดพละหรือชุดลูกเสือ/เนตรนารี ฯลฯ) จำนวนเงิน ๕๐๐ บาท/ คน/ ปี

๕. ค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวนเงิน ๔๖๕ บาท/ คน/ ภาคเรียน

- กิจกรรมวิชาการ (กิจกรรมภายใต้องค์การวิชาชีพ จำนวน ๑ ครั้ง/ ปี)

- กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม/ จริยธรรม (กิจกรรมลูกเสือ/ เนตรนารี, ค่ายคุณธรรม)

- กิจกรรมศึกษาดูงาน (การศึกษาดูงานในสถานประกอบการ ๑ ครั้ง/ปี)

- กิจกรรมคอมพิวเตอร์/ อินเทอร์เน็ตในหลักสูตรปกติ (๔๐ ชั่วโมง/คน/ปี)

นอกจากนี้ ยังมีรายการที่สถานศึกษาไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้อีก ๒๑ รายการ (ตามเอกสาร)

๓. แล้วสถานศึกษาจะเรียกเก็บเงินอีกหรือไม่

เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับการอุดหนุน ไม่เพียงพอและครอบคลุมค่าใช้จ่ายที่สถานศึกษาต้องรับภาระ ดังนั้นสถานศึกษา จะต้องเรียกเก็บเงินจากนักเรียน/ ผู้ปกครอง ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ ๓ ประเภท คือ

๑. ค่าใช้จ่ายเพื่อการจัดบริการกิจกรรมพิเศษพัฒนาคุณภาพ คุณภาพชีวิตและมาตรฐานการศึกษาของผู้เรียน การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ที่นอกเหนือที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล มีรายการดังนี้

๑. ค่าสอนคอมพิวเตอร์ นอกเหนือเวลาเรียนปกติกรณีวิทยาลัยจัดคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนเกินมาตรฐานที่รัฐจัดให้

๒. ค่าใช้บริการอินเทอร์เน็ต นอกเหนือเวลาเรียนปกติกรณีวิทยาลัยจัดอินเทอร์เน็ตให้นักเรียนเกินมาตรฐานที่รัฐจัดให้

๓. ห้องเรียนพิเศษด้านวิชาการและด้านอื่นๆ (วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น)

๔. ค่าจ้างครูชาวต่างประเทศ

๕. ค่าจ้างครูหรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาเฉพาะ

๖. ค่าใช้จ่ายในการไปทัศนศึกษาตามแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน (นอกเหนือไปจากที่ได้รับการอุดหนุนจากรัฐ) รวมทุกรายการ สามารถเก็บได้ไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท

๒. รายการค่าใช้จ่ายเพื่อเสริมสร้างสวัสดิการและสวัสดิภาพนักเรียน ที่สถานศึกษาจัดให้เป็นการเฉพาะราย

๑. ค่าประกันชีวิต ประกันอุบัติเหตุ ตามนโยบายว่าด้วยการป้องกันอุบัติเหตุ

๒. ค่าตรวจหาสารเสพติด

๓. ค่ารักษาสภาพแวดล้อมและการจัดภูมิทัศน์ภายในสถานศึกษา

ทั้งนี้โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการวิทยาลัย และประกาศให้ผู้ปกครองและนักเรียนทราบล่วงหน้า เพื่อพิจารณาเข้าร่วมโครงการ โดยสนับสนุนค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ รวมทุกรายการจัดเก็บได้เท่าที่จ่ายจริงและไม่เกิน ๕๐๐ บาท/ คน/ ภาคเรียน

นอกจากนี้ อุปกรณ์เครื่องมือส่วนตัวของแต่ละสาขาอาชีพ นักเรียน/ ผู้ปกครองต้องจัดหาเอง

๓. สถานศึกษาสามารถขอรับบริจาคหรือระดมทรัพยากรจากผู้ปกครอง เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดบริการกิจกรรมพิเศษพัฒนาคุณภาพ คุณภาพชีวิตและมาตรฐานการศึกษาของผู้เรียน การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยการขอรับบริจาคหรือระดมทรัพยากรจากผู้ปกครอง/นักเรียนต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ และไม่รอนสิทธิของนักเรียนเด็กยากจนและด้อยโอกาสที่พึงจะได้รับความสะดวกและสิทธิในการเป็นเยาวชนอย่างเท่าเทียมกัน

๔. แล้วแนวทางการดำเนินงาน ในแต่ละรายการ มีแนวอย่างไรบ้าง

ตอนนี้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กำลังอยู่ในระหว่างการรอรับฟังความคิดเห็นจากสถานศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติว่าจะสามารถบริหารจัดการในส่วนของงบประมาณตามที่กระทรวงมีมติได้หรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ในหลักการใหญ่ คือ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จะมอบอำนาจให้สถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ โดยการโอนเงินที่ได้รับการอนุมัติให้สถานศึกษาตามจำนวนนักเรียนที่มาขอใช้สิทธิ์ ทั้งนี้ ทั้งนี้แต่ละสถานศึกษาจะดำเนินการ ดังนี้

๑. ค่าอุปกรณ์การเรียน จำนวน ๒๓๐ บาท และค่าเครื่องแบบนักเรียน จำนวน ๕๐๐ บาท สถานศึกษาจะจ่ายเป็นเงินสดให้ผู้ปกครอง โดยออกเอกสารเป็นใบสำคัญรับเงิน และหลังจากผู้ปกครอง/นักเรียนไปดำเนินการจัดซื้อแล้ว ให้นำใบเสร็จรับเงินมาแสดงต่อสถานศึกษา โดยอาจใช้บิลเงินสดที่มีชื่อร้านค้า เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถตรวจสอบได้ว่าได้มีการซื้อมาจริง

๒. ค่าหนังสือเรียน จำนวน ๑,๐๐๐ บาท สถานศึกษา จะเป็นผู้จัดซื้อ โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้เลือกหนังสือจากรายการหนังสือที่ได้รับการตรวจสอบคุณภาพในเบื้องต้นจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากนั้นให้คณะกรรมการการภาคี ๔ ฝ่าย ร่วมกับคณะกรรมการวิทยาลัย พิจารณาให้การเห็นชอบ แล้วดำเนินการจัดซื้อตามระเบียบ ทั้งนี้ สามารถแยกซื้อเป็นรายวิชาได้

๓. ค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน ๔๑๕ บาท ให้สถานศึกษา บริหารจัดการ ทั้งนี้ ให้ครอบคลุมกิจกรรมพื้นฐาน ๔ กิจกรรม ตามที่ได้กล่าวไว้

๕. สำนักพิมพ์สามารถส่งหนังสือเรียนให้เพื่อตรวจสอบคุณภาพได้อีกหรือไม่

ได้ แต่ทั้งนี้ ต้องก่อนที่สถานศึกษาจะดำเนินการจัดซื้อ

๕. สถานศึกษาสามารถซื้อหนังสือเรียน ที่นอกเหนือจากรายการที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดส่งให้ได้หรือไม่

ได้ แต่ทั้งนี้ต้องมีขั้นตอน คือ ครูผู้สอนเป็นเลือก โดยมีเห็นผลที่สมควร หลังจากนั้น ต้องผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการภาคี ๔ ฝ่าย และคณะกรรมการการวิทยาลัย จากนั้นให้ทำเรื่องแจ้งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๖. สถานศึกษา สามารถกำหนดชุดนักเรียน หรืออุปกรณ์การเรียน โดยให้นักเรียน/ ผู้ปกครองมาซื้อได้หรือไม่

ได้ ซึ่งตามปกติ สถานศึกษาส่วนใหญ่ จะดำเนินการเตรียมชุดนักเรียน ไว้จำหน่ายอยู่แล้ว เพราะต้องใช้ชุดนักเรียนตามระเบียบของโรงเรียน ส่วนอุปกรณ์การเรียน บางสถานศึกษาอาจมีสมุดตราวิทยาลัย ซึ่งจัดจำหน่ายอยู่แล้ว แต่ทั้งนี้ สถานศึกษาไม่สามารถบังคับนักเรียน/ ผู้ปกครองให้มาซื้อ ต้องมาซื้อด้วยความสมัครใจ